

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie propozycji dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywy 66/401/EWG, 66/402/WE, 2002/54/WE i 2002/57/WE, w zakresie badań przeprowadzanych pod nadzorem urzędowym i równoważności materiału siewnego produkowanego w krajach trzecich

COM(2004) 263 final – 2004/0086 CNS

(2005/C 74/10)

Dnia 29 kwietnia 2004 r. Rada, działając na podstawie art. 37 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie:

Sekcja ds. Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Środowiska Naturalnego, której powierzono przygotowywanie prac Komitetu na ten temat, przyjęła swoją opinię w dniu 6 lipca 2004 r. Sprawozdawcą, pracującym bez grupy analitycznej, był **Gilbert Bros**.

Na 411 sesji plenarnej w dniach 15-16 września 2004 r. (posiedzenie z dn. 15 września), Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 85 do 1 przy 3 głosach wstrzymujących się przyjął następującą opinię:

1. Wstęp

1.1 W latach 1998 - 2003, Komisja zezwoliła Państwom Członkowskim na przeprowadzenie tymczasowego doświadczenia, polegającego na pobieraniu i badaniu próbek materiału siewnego, zgodnie z ustawodawstwem wspólnotowym w zakresie obrotu materiałem siewnym. Analiza wyników wykazała, że:

- w określonych warunkach możliwe było uproszczenie procedur urzędowej kwalifikacji materiału siewnego, bez znaczącego obniżenia jakości nasion w porównaniu z jakością otrzymaną w ramach systemu urzędowego pobierania próbek i badania materiału siewnego;
- kontrolą polową w ramach nadzoru urzędowego mogłyby zostać objęte wszystkie zboża do produkcji kwalifikowanego materiału siewnego;
- mogłyby zostać zmniejszona wielkość powierzchni do skontrolowania przez inspektorów urzędowych.

1.2 Przyjęto zmiany do zasad obowiązujących w przypadku nasion przeznaczonych do handlu międzynarodowego (system OECD). W związku z tym, zakres stosowania równoważności materiału siewnego UE w odniesieniu do nasion zbieranych w krajach trzecich mógłby zostać rozszerzony na wszystkie rodzaje materiału siewnego, posiadającego cechy i spełniającego wymogi badań przewidziane różnymi dyrektywami wspólnotowymi w zakresie obrotu materiałem siewnym.

1.3 Komitet pragnie rozpatrzyć propozycję Komisji, mając na względzie proponowany kierunek zmian zasad a także utrzymanie wysokich standardów jakości w odniesieniu do materiału siewnego i kwestii fitosanitarnych.

2. Propozycja Komisji

2.1 Komisja proponuje przedłużenie do 31 marca 2005 r., czasu trwania doświadczenia w zakresie kontroli pod nadzorem urzędowym (decyzja 98/320/WE) celem utrzymania warunków wspólnotowych odnośnie obrotu materiałem siewnym produ-

kowanym zgodnie z ww. decyzją do czasu wprowadzenia nowych postanowień (transpozycji dyrektyw).

2.2 Jednocześnie dyrektywy 66/401/EWG (obrót materiałem siewnym roślin pastewnych), 66/402/EWG (obrót materiałem siewnym zbóż), 2002/54/WE (obrót materiałem siewnym buraka) i 2002/57/WE (obrót materiałem siewnym roślin oleistych i włóknistych) powinny zostać dostosowane zgodnie z wynikami doświadczenia i zawierać następujące zmiany:

- wprowadzenie badań pod nadzorem urzędowym w przypadku różnych kategorii materiału siewnego;
- zdefiniowanie charakteru badań przeprowadzanych pod nadzorem urzędowym (kontrola polowe lub w laboratorium testującym materiał siewny, posiadającym zezwolenie organu krajowego odpowiedzialnego za kwalifikację materiału siewnego);
- pobieranie próbek dla celów kwalifikacji może być dokonywane urzędowo lub pod nadzorem urzędowym. Warunki pobierania próbek pod nadzorem urzędowym zostały określone (uprawnienia, kontrola metod pobierania próbek i zasady stosowania sankcji);
- procedurą równoważności może zostać objęty materiał siewny zebrany w krajach trzecich, odpowiadający cechom i spełniający wymogi wspólnotowe (system kontroli oraz kwalifikacja).

3. Uwagi ogólne

3.1 Głównym celem propozycji Komisji jest uproszczenie procedur nadzoru w sektorze produkcji materiału siewnego. W wielu Państwach Członkowskich już nastąpiło przekazanie uprawnień nadzorczych. Komitet popiera zatem inicjatywę Komisji. Jednakże wskazałby na fakt, że Komisja powinna była przedłożyć nową dyrektywę, zawierającą wszystkie elementy znajdujące się w tych czterech dyrektywach, co ułatwiłoby zrozumienie zmian i zapewniłoby spójną harmonizację wspomnianych działań.

3.2 Decyzja Komisji w sprawie doświadczenia w zakresie badań pod nadzorem urzędowym traci moc 31 lipca 2004 r. Powstanie zatem luka prawna w trakcie procedury współdecydowania, przedmiotem której jest propozycja ustawodawcza Komisji. Komitet zwraca się więc do Komisji o zmianę jej decyzji nr 98/320/WE, aby uniknąć takiej luki prawnej.

3.3 Komisja proponuje również przedłużenie, do 31 marca 2005 r., czasu trwania doświadczenia w celu umożliwienia wdrożenia zmian do ww. dyrektyw. Komitet pragnie podkreślić, że termin ten jest zbyt krótki, gdy uwzględni się okres konieczny na transpozycję, czyli około dziesięć miesięcy. Dlatego Komitet proponuje wydłużenie tego terminu do 31 lipca 2005 r.

3.4 Komitet nie jest w stanie wypowiedzieć się na temat stosowności danych technicznych dotyczących warunków przeprowadzania kontroli polowej (w szczególności w odniesieniu do zmiany współczynnika pobierania próbek) lub liczby próbek wymaganej w laboratorium. Komitet pragnie jednak podkreślić, że konieczne jest ustalenie wspólnego mianownika dla wszystkich Państw Członkowskich. Z tego powodu dane wyrażone jako zakres rozpiętości należałoby zastąpić minimalnym wskaźnikiem procentowym pobierania próbek.

3.5 Przekazanie uprawnień nadzoru urzędowego osobom upoważnionym służyć będzie zwiększeniu skuteczności procedur. Komisja powinna zagwarantować skuteczność systemów nadzoru kwalifikacji. Obecnie Komisja przeprowadza badania porównawcze na szczeblu wspólnotowym i dokonuje wymiany praktyk. Biorąc pod uwagę wyznaczony cel, kwota przyznana na takie działania (0,5 - 0,6 mln euro) jest niewystarczająca. Komitet zwraca się do Komisji o przydzielenie dodatkowych funduszy na te działania, mające na celu harmonizację systemów nadzoru.

3.6 Komitet pragnie nadmienić, że podczas negocjacji akcyjnych z nowymi Państwami Członkowskimi ustalono okresy przejściowe w przypadku odmian, które nie są wyszczególnione w katalogu, ponieważ nie spełniają one kryteriów wspólnotowych. Komitet zwraca uwagę Komisji na takie odmiany, które mogą znajdować się w obrocie tylko w określonych

krajach (Cypr, Łotwa, Malta i Słowenia). Należy udzielić dodatkowych gwarancji na okres, w którym obowiązuje klauzula derogacyjna, zwłaszcza w odniesieniu do wielkości próbek i obecności „głuchego owsa” (*Avena fatua*).

3.7 Komitet zwraca uwagę Komisji na przypadki sporów dotyczących sprzedaży partii materiału siewnego o niskiej jakości w Państwach Członkowskich. Ustanowienie jednolitego rynku będzie także wiązać się z wymogiem identyfikacji pochodzenia i przemieszczania się (*traceability*) partii materiału siewnego w przypadku producentów oraz efektywnej koordynacji pomiędzy agencjami kwalifikującymi a producentami materiału siewnego.

3.8 W przypadku rozszerzenia zakresu równoważności na kraje trzecie, co skutkować będzie spełnieniem warunków OECD, Komitet podkreśla, że Komisja będzie musiała wynegocjować możliwość wzajemnej równoważności z krajami trzecimi. Równoważność ta powinna opierać się na jednakowych standardach. W podobny sposób należy wymagać równoważności systemów nadzoru w przypadku selekcji zachowawczej celem zapewnienia identycznego poziomu jakości.

4. Podsumowanie

4.1 Komitet zgadza się z propozycją Komisji, która zmierza w kierunku uproszczenia procedur nadzoru, nie obniżając jednak wymaganego poziomu jakości w przypadku produkcji materiału siewnego. Komitet podkreśla jednakże, iż Komisja powinna nadal przeprowadzać analizę wydajności systemów nadzoru.

4.2 Z legislacyjnego punktu widzenia, Komitet podkreśla, że Komisja powinna była skorzystać z możliwości przedłożenia propozycji ustawodawczej, która obejmowałaby wszystkie dyrektywy dotyczące obrotu materiałem siewnym zbóż, roślin pastewnych, buraków i roślin olejnych.

4.3 Komitet uważa, że wnioskowane przedłużenie okresu do 31 marca 2005 r. nie wystarczy do transpozycji dyrektyw do ustawodawstwa krajowego. Zatem proponuje się przedłużenie tego okresu do lipca 2005 r.

Bruksela, 15 września 2004 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Roger BRIESCH